

Luxors radio-

Motala är en stad med radiotraditioner, genom att stadens namn är förknippat med den första storstationen för rundradio, Motala-sändaren, som startade 1927. Luxor radiofabrik i Motala har också anor från den svenska rundradions första år. Redan 1923 påbörjades där i blygsam skala en tillverkning av rundradiomottagare. Den då 30-åriga *Axel Holstensson*, innehavare av en elektrisk installationsfirma i Motala, hade redan tidigare mer eller mindre som hemarbete börjat linda spolar och koppla ihop mottagare. Han uppkallade sina mottagare efter den fornegyptiska staden Luxor, som vid denna tid grävdes ut, och som väckte utomordentligt stort uppseende inom hela den civiliserade världen. Hans radiofabrik har, under de 40 år som gått sedan dess, utvecklats till en storindustri med över tusen anställda, med flera dotterföretag och med en försäljningsorganisation som sträcker sig över hela världen. Den nuvarande huvudfabriken i Motala uppfördes under åren 1946—1948; 1961 invigdes en stor tillbyggnad så att företaget nu sammanlagt förfogar över 25 000 m² golvyta — då ingår också ett dotterföretag i Sävsjö, *RT-verken*, dit all tillverkning av skivspelare och handspelare är förlagd.

Ingen svensk radioindustri har satsat så mycket på nyheter och har självständigt utvecklat så många nya produkter på hem-

elektronikområdet som Luxor — speciellt när det gäller skivväxlare och apparater för magnetisk inspelning. Tack vare en skickligt skött reklam och en effektiv försäljningsorganisation har många av Luxor-produkterna blivit välkända och uppskattade på världsmarknaden.

Några exempel:

1934 presenterade Luxor som första företag i Europa en seriebyggd skivväxlare, som blev en stor försäljningsframgång både här hemma och utomlands.

Fabrikör Axel Holstensson, mannen bakom Luxor radiofabrik.

1949 kom Luxor — först i Sverige — fram med en svensk trädspelare för privat bruk, »magnefonen», som blev en utomordentligt stor framgång för företaget.

1950 kom Luxor med ytterligare en stor nyhet, en helautomatisk skivväxlare, utrustad med bl.a. sådana finesser som centrumpinneväxling, på vilken Luxor för övrigt har världspatent. En annan finess i denna skivväxlare var en anordning för automatisk uppsökning av första inspelningsspåret.

1955 introducerade Luxor sin första serie TV-mottagare på svenska marknaden. Dessa mottagare var byggda med amerikanska rör och hade — originellt nog — inbyggda nättransformatorer, vilka gjorde att mottagarna blev påfallande tunga; i gengäld förenklades S-märkningen av apparaterna avsevärt.

I år kom ytterligare en intressant nyhet, en stereobandspelare »Magnefon 410/411»¹ som, efter att ha introducerats på amerikanska marknaden, blivit en stor försäljningsframgång där.

En rundvandring i Luxors radiofabrik i Motala ger ett intryck av att detta är en tidsenligt utrustad fabrik med rationellt bedriven tillverkning. Lokalerna är stora och rymliga. Man noterar också att till-

¹ Se artikel på sid. 64 i detta nummer.

Luxors fabrikslokaler i Motala. Luxor har också en skiv- och bandspelarfabrik, »RT-verken», i Sävsjö.

Fig 1

Luxors radiofabrik i Motala har ljusa och rymliga lokaler. Tillverkningen här omfattar huvudsakligen radio- och TV-mottagare och en del komponenter tillverkas också.

fabrik i Motala

Luxor — det enda helsvenska företag som till 100 procent sysslar med hemelektronik — har lanserat många märkliga nykonstruktioner på världsmarknaden.

verkningen i stor utsträckning baseras på kretskort med delvis automatiserad tillverkningsgång, detta för att minska behovet av arbetskraft.

Vid Motala-fabriken utförs huvudsakligen monteringsarbete för radio- och TV-mottagare. Ungefär hälften av alla komponenter som ingår i mottagarna köps utifrån, men man tillverkar själv transformatorer, drosslar, spolsystem, tryckta kretsar m.m. Man har också tagit upp tillverkning av högtalare, av vilka f.ö. viss försäljning och även export kommit igång.

Till Motala-fabriken är också företagets TV-utveckling knuten, chef är ingenjör Gunnar Johnson — känd bl.a. för den s.k. Johnson-kopplingen från år 1935. Ansvarig för utvecklingen av bandspelare är civilingenjör Herbert Augustin. Ingenjör Harald Matsson leder utvecklingen av nya mottagare. Ett av hans senaste projekt, som kommer på marknaden i år, är en liten UKV-fickmottagare med yttermått 16,5 × 3,8 × 11 cm.

Hur ser man nu på framtiden vid en på hemelektronik så specialiserad industri som Luxor? RT har ställt frågan till Sture Näslund, företagets verkställande direktör:

»Läget just nu», framhåller dir. Näslund, »karaktäriseras av den TV-utbyggnad som pågått. Tyvärr var det ju så, att den enorma köprushen på TV-mottagare

som satte in 1959—1960 blev så koncentrerad, att svensk industri inte på långt när kunde klara efterfrågan. En högst betydande import, framförallt från Tyskland, kom därför igång.

Den svenska radioindustrins svårigheter under expansionstiden 1956—1959 var stora och ställde utomordentliga krav på företagets egna resurser. Köp av TV-mottagare sker ju sällan kontant utan baseras

på avbetalningskontrakt, löpande på ett halvt till två år. Till saken hör också att den svenska radioindustrin måste komplettera sitt komponentbehov genom köp utifrån, men det tar lång tid från det att komponenter och tillbehör för en serie mottagare köps in och till dess mottagarna är färdiga att säljas, det kan ta ett år.

Det betyder att ett radioföretag kanske får vänta tre år innan pengarna börjar

Fig 2

Bakom Luxors skivspelare och skivväxlare ligger ett enormt utvecklingsarbete, som verkligen givit god utdelning och som bl.a. resulterat i flera världspatent. På bilden ingenjör Herbert van Doorn, sysselsatt med måtningar på skivspelare.

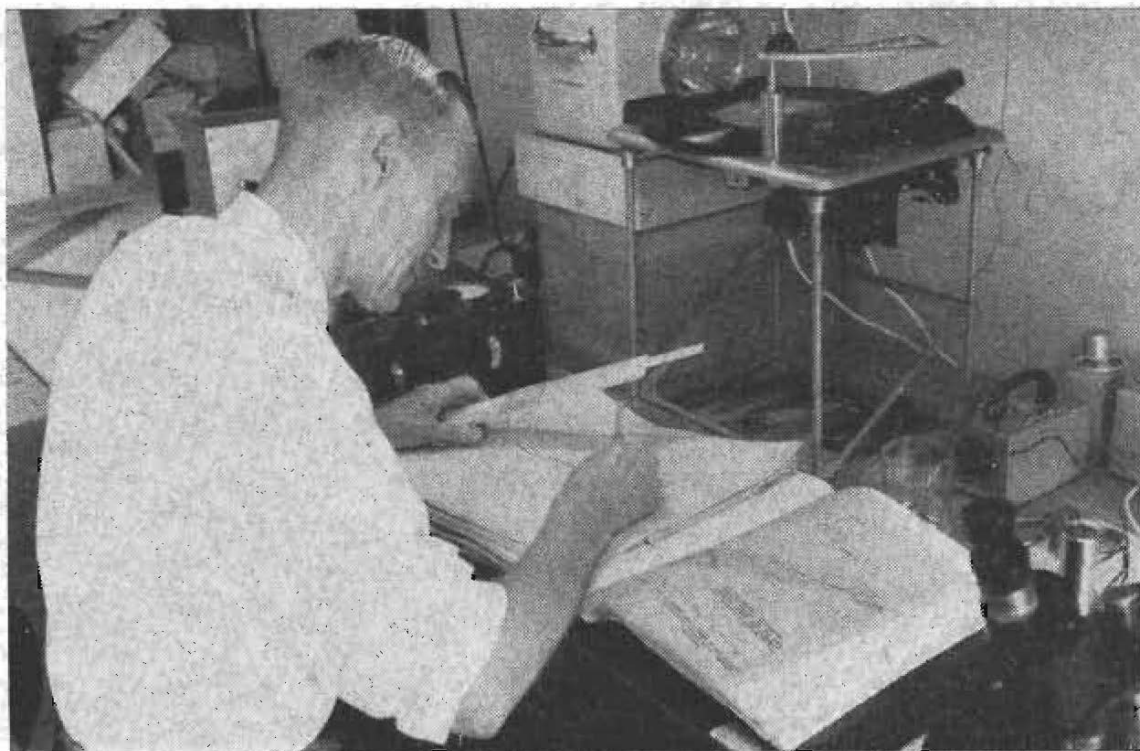

Fig 3

Ett exempel på djärv formgivning är Luxors TV-mottagare »Horisont 23». Den har blivit en försäljningsframgång i Skandinavien och går också i stor utsträckning på export.

Fig 4

Senaste nyheten från Luxor är en monobandspelare MP-433, som utvecklats ur stereobandspelare MP-410 och MP-423. Bandspelaren MP-433 har 4-spårsstandard, tre bandhastigheter (19, 9,5 och 4,75 cm/s), uteffekten är 3 W och apparaten har plats för 7" spolstommar. Priset håller sig omkring 673: — inkl. oms.

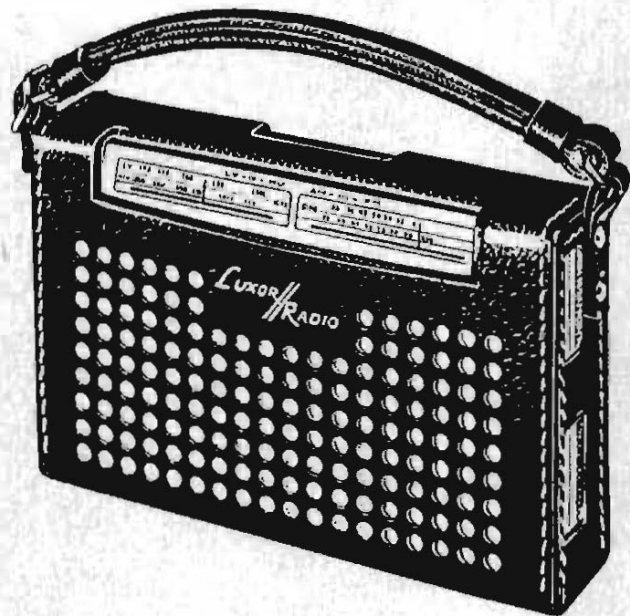

Fig 5

En intressant sak som nyligen kommit från Luxor är en fickmottagare med UKV-band. Yttermåttarna 16,5×11,5×3,5 cm är av japansk storleksklass.

komma tillbaka för en serie TV-mottagare. Skall då samtidigt en expansion av produktionsresurserna ske, betyder det stora anspråk på företagets tillgångar.

Marknadsläget på TV-området har nu gått in i en lugnare fas. Efterfrågan på TV-mottagare har dämpats och samtidigt har konkurrensen skärpts, vilket har resulterat i att åtskilliga TV-importföretag undan för undan har avvecklats. Man räknar numera med att efterfrågan på TV-mottagare inte kommer att överstiga ca 300 000 per år, vilket är den årsproduktion som kan täckas av de svenska specialföretagen på hemelektronikområdet.»

Vilka problem ställs Luxor inför när en gemensam europeisk marknad aktualiseras? — »Det är inte enbart fördelar med en gemensam marknad», säger dir. Näslund. »Graden av de svårigheter som kan uppstå blir givetvis beroende på de övergångsbestämmelser som kommer att tillämpas. Får inte de betydande olikheterna i löner och tillverkningsserier mellan industrierna i de stora EEC-länderna och vårt land tillräcklig tid att anpassa sig, kan svårigheterna bli mycket stora.

Läget är emellertid ingalunda hopplöst, då möjligheterna för export till exempelvis Schweiz och andra länder med mindre utvecklade radioindustri kan ge oss kompensation. Genom att satsa på tekniskt avancerade objekt — helst sådana som utgör nyheter — kan man få trumf på hand gentemot mindre lätttröliga konkurrenter på gemensamma marknaden. Men det blir en hård match, och det gäller självklart att vara effektivt rustad på utvecklingsidan.

Lyckligtvis är det så, att Luxor, som till 100 procent arbetar med hemelektronikapparat, har fått vänja sig vid att ständigt vara på alerten när det gäller nyheter och utvecklingsarbete. Vi har inte någon bakomliggande 'stödproduktion' och inga beställningar till staten som vi kan falla tillbaka på om det 'tar emot' på vårt specialområde. Vi är tvingade att ha nyheter på hemelektronikområdet att komma med, och vi får driva försäljningen hårt och på bred bas. Denna erfarenhet gör att vi kan se framåt med tillförsikt», slutar dir. Näslund.

Loud and Proud

HIFIGOTEBORG.se a

WANT TO RELAX TO BEAUTIFUL
MUSIC

WELCOME

WE HAVE GOOD HIFI AT YOUR
SERVICE

PLEASE WAIT HERE & A MEMBER
OF OUR TEAM WILL BE WITH
YOU SHORTLY.

Or press finger **HERE**